

[Effersøe.]

les med de kommunale Myndigheder, derunder indbefattet Lagtinget. Den 29. April 1913 udkom den første Lov om Anlæg af Havne og af en Kørevej paa Færøerne samt om Statens Tilskud hertil. Det udgjorde $\frac{4}{5}$ af Anlægsudgifterne. Det har derefter været Regelen, at Staten har ydet saadan Støtte. Det var en Begyndelse, og Begyndelsen er som bekendt det vanskeligste. Loven var en Frugt af Sambandspartiets Politik, af min Forespørgsel til og Forhandling med Regeringen samt af Landstingsmand Petersens og Lagtingets Bistand. Ved forenede Kræfter og en forstandig Politik blev meget naaet.

Som Følge af Verdenskrigen indtraadte der en Standsning i Anlægene, dog ikke i Vejanlægget. Men Havne- og Vejanlæg med Statens Støtte er siden fremmet; navnlig er der paa Grund af Befolkningens og Lagtingets Ønsker i den senere Tid lagt Vægt paa Vejanlægene. Selvfølgelig er det ikke vanskeligt, som den ærede Forslagsstiller har gjort, at paavise en Del, som det endnu er magtpaaliggende at faa udført. Det er maaske ogsaa muligt at paavise Fejl, som er begaaet, thi Menneskene plejer jo af og til at begaa Fejl. Men den ærede Forslagsstiller har for saa vidt en let Stilling, som han stiller Krav. Jeg maa sige, at jeg bl. a. er enig med ham i, at det er højst ønskeligt at udvikle Forholdene paa Færøerne saaledes, at de ikke centralt beliggende Pladser bliver støttet, ikke mindst for at modvirke Flytningen til de større, centralt beliggende Handelspladser. Men jeg ser ikke, at han vil opnaa det, han tilsigter; paa den af ham benyttede Maade. I øvrigt er dette at flytte ind til de større Pladser nu en Gang en Tendens i Tiden, og det vil maaske være noget vanskeligt for Færøerne at modvirke den tilstrækkeligt.

Ved disse Sagers Fremme i de senere Aar har navnlig den ærede Folketingsmand Hr. Samuelsen været virksom i Rigsdagen. Som nævnt før, har han taget fremragende Del i dem hele Tiden i Lagtinget. Paa Grund af de stærke Krav om Vejanlæg er disse kommet i Forgrunden, men det er paa Tide, at man nu foretager noget alvorligt til Fordel for Anlæg af Havne. Men Forarbejderne hertil er ogsaa i Gang; det kender Lagtinget meget godt. Jeg skal kun kortelig omtale to af de store Anlæg, der er Spørgsmaal om.

Der er Spørgsmaal om Forbedring af Havneforholdene i Klaksvig. Det har længe staaet paa Dagsordenen, men den kommunale Myndighed paa Pladsen er først i de senere Aar blevet enig om en bestemt Plan. Da der nu er opnaaet Enighed herom, maa Tidspunktet til at fremme et Anlæg med saadan Statsstøtte være stærkt i Forgrunden. Klaksvig er Sædet for betydeligt Fiskeri og Trafik og er Stabelplads for de nordlige Øer. Pladsen kan ikke undvære den Støtte, som en Forbedring af Havneforholdene vil være. — Vestmanhavn, som den ærede Forslagsstiller omtalte lige saa vel som Klaksvig, er en større Plads paa Vestsiden af Strømø. Den kom ikke med i første Række, fordi Stedets kommunale Styrelse ikke interesserede sig derfor. Efter at Kommunen nu har paataget sig et stort Offer ved at købe et til Kajanlæg velegnet Sted, maa Staten ogsaa her træde til snarest. Saa vidt mig bekendt, er Statens Ingeniører for Tiden i Færd med Planlæggelse og Beregninger baade vedrørende Klaksvig og Vestmanhavn.

Jeg skal endelig gøre nogle Bemærkninger vedrørende forskellige Punkter i den ærede Forslagsstillers Tale den 2. i denne Maaned. Ifølge Fortrykket af det ærede Medlems Foredrag Sp. 1500 foroven har han sagt, at nogle af Færøernes egne Repræsentanter har været indsnævret i Viden og Tankegang som Følge af Monopolhandelens hundredaarige Stavnsbaand. Man skulde altsaa synes, at det var noget, der var nedarvet hos disse Repræsentanter. Han omtaler samme Spalte forneden med Hensyn til Lagtingets Forhandlinger, at jeg — det maa altsaa være den i Viden og Tankegang indsnævrede Repræsentant o. s. v. — har optraadt som en Modstander af den færøske Vejsag. Jeg maa heroverfor gøre opmærksom paa, at jeg fra Historien og fra paalidelige Personers Udsagn kender mange af mine Forfædre, men de var alle Frimænd, ikke kuede eller forkvælede af Monopolhandelen eller overhovedet af noget Aag, og jeg tør hævde, at jeg i mindst lige saa stort Omfang som det ærede Medlem har vist mig som Frimand og som forstaaende med Hensyn til, hvad der tjener Samfundet bedst. Det omhandlede Referat fra Lagtingsforhandlingerne angaaende visse Udtalelser af mig er ingenlunde autentisk, og